

Dobrá praxe v Domově pro osoby se zdravotním postižením Sulická

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen ministerstvo) realizuje v rámci Operačního programu Zaměstnanost systémový projekt *Rozvoj a podpora modelů kvality pro systém sociálních služeb*. Záměrem projektu je mj. podpořit dobrou praxi poskytovatelů, která je následováníhodná a má předpoklad být dále implementována i při poskytování sociálních služeb dalšími organizacemi.

Zaměstnanci Domova pro osoby se zdravotním postižením Sulická v Praze se v loňském roce rozhodli přihlásit do výše zmíněného projektu s dobrou praxí na téma: **„Naplnění duchovních potřeb osob s mentálním postižením v Domově Sulická“**. Oceněná dobrá praxe této sociální služby je realizována více než šest let, kdy si zaměstnanci začali uvědomovat, že duchovní potřeby osob s postižením jsou v naší společnosti tématem často opomíjeným a tabuizovaným. Naplnění duchovních potřeb klientů vychází z uplatňování metody práce s klienty označované jako „Přístup zaměřený na člověka“ a spočívá v rozšíření způsobu poskytování sociální služby osobám s mentálním i kombinovaným postižením, a to ve smyslu respektování jejich práva na duchovní život, tzn. práva na možnost volby, jak budou jejich individuální duchovní potřeby identifikovány a jak budou v praxi realizovány.

Příklad dobré praxe Domova Sulická vychází z přesvědčení tamních zaměstnanců, že každý člověk, i ten, který není zakotvený v žádné náboženské tradici, žije svou vlastní spiritualitu, a že dominantní duchovní potřebou osob s mentálním postižením je **potřeba naděje a potřeba srozumitelného světa**. Namísto potřeb bilancování a hledání smyslu života, které jsou charakteristické pro populaci bez kognitivního postižení, tak vyvstává u osob s mentálním postižením **potřeba blízkosti a bezpečí**. Podpora v oblasti duchovních potřeb v rámci oceněného příkladu dobré praxe tak přesahuje oblast náboženského vyznání a je zaměřena rovněž na **celkové pochopení životních situací**, jakými jsou odcházení a úmrtí blízkého člověka nebo vlastní vážné onemocnění, vztahy mezi lidmi, odpuštění, ale i vděčnost, z potřeby lásky, potřeby cítit se bezpečně a respektovaně, z potřeby sdílet životní zážitky a zpracovávat je.

Duchovní potřeby klientů Domova Sulická jsou uspokojovány individuálně s ohledem na jejich požadavky a konkrétní

potřeby. Mimo jiné je plně respektována příslušnost klienta ke konkrétní církvi či náboženské komunitě. Duchovní potřeby klientů bez vyznání jsou zajišťovány podle konkrétní a situační potřeby ve spolupráci s koordinátorem duchovních potřeb, který v organizaci působí. Organizace spolupracuje s centry doprovázení při nemocnicích, probíhají návštěvy farnosti Lhotka, kde je obvykle jednou za měsíc připraven program na určité téma. Účast římskokatolického faráře při naplnění duchovních potřeb klientů i zaměstnanců je mimořádným a ojedinělým příkladem.

Tato oblast potřeb klientů rovněž souvisí s pietním rozloučením se zemřelými. Významnou fází při uspokojování duchovních potřeb klientů žijících celoročně v pobytové sociální službě je například vzpomínání na zemřelé klienty či zpracování „Knihy života“.

Implementace tohoto příkladu dobré praxe je založena na obecně uplatňovaných zásadách kvalitně poskytované sociální služby, kterými jsou zejména multidisciplinární přístup, včetně zavedených týmových porad s písemnými výstupy. Osvícenost vedení služby s jasně vymezenými cíli a metodologicky propracované postupy zaručující jednotnost přístupů a směřují k systematické koordinaci poskytované podpory. Poskytovatel dokázal prosadit

realizaci příkladu dobré praxe s podporou zaměstnanců prostřednictvím vzdělávacích aktivit, supervizí a intervizí. V souvislosti s oceněným příkladem dobré praxe jsou pracovníci služby proškolení v rámci akreditovaných kurzů „Duchovní potřeby osob s mentálním znevýhodněním“ a „Přístup zaměřený na člověka“.

Je zcela přirozené, že k základním činnostem péče o klienty služby by měla patřit i podpora při naplnění jejich duchovních potřeb v širším slova smyslu. Tuto změnu lze považovat za podstatu filozofie služby, přičemž za dobrou praxi lze vnímat obecný pohled na respektování práv klientů napříč poskytovanou sociální službou, kdy jsou naplňovány individuálně zjištěné duchovní potřeby klientů. V současné době se poskytovatelé se svými příklady dobré praxe mohou přihlašovat do 2. kola hodnocení dobré praxe v rámci realizovaného projektu. Poskytovatelé sociálních služeb, kteří se do projektu přihlásí a proběhne u nich místní šetření za účelem posouzení, zda se o dobrou praxi jedná či nikoliv, bude poskytnut honorář. V případě, že příklad dobré praxe bude vyhodnocen jako následováníhodný, obdrží poskytovatel služby ocenění v podobě Osvědčení o dobré praxi. Více informací o pilotáži je k nahlédnutí na webových stránkách projektu rpq.mpsv.cz.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

RPO
PODPORA KVALITY
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB